

ФУНДАЦІЯ
ІНСТИТУЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ

From
the People of Japan

Додаток 1

ПРИМІРНА АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА МІСЦЕВОЇ РАДИ

I. ЗАСАДИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ _____ РАДИ _____.

_____ сільська / селищна / міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, Європейською Хартією місцевого самоврядування, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про запобігання корупції», іншими законами та Статутом територіальної громади.

_____ районна рада є органом місцевого самоврядування, що представляє спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст, у межах повноважень, визначених Конституцією України, Європейською Хартією місцевого самоврядування, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про запобігання корупції», іншими законами, а також повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами.

_____ рада глибоко переконана, що доброчесність є основою для сталого розвитку, соціальної та інституційної стійкості територіальної громади _____ та держави в цілому.

Визнаючи свою відповідальність за розвиток територіальної громади та забезпечення найкращих інтересів її жителів, цією Антикорупційною програмою місцева рада проголошує, що її голова, перший заступник, заступники голови, секретар, депутати, посадові особи та інші працівники _____ сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату у своїй діяльності, а також у правовідносинах із органами державної влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, іншими юридичними та фізичними особами керуються принципом нульової толерантності до корупції у будь-яких її формах та проявах і вживають (вживатимуть) всіх заходів щодо запобігання, виявлення та протидії корупції, передбачених антикорупційним законодавством та внутрішніми антикорупційними політиками.

_____ рада заявляє про свою принципову позицію та засуджує корупцію як незаконний та неетичний спосіб ведення діяльності.

Для реалізації формування серед депутатів, посадових осіб та інших працівників _____ сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату нетерпимості до корупції, утвердження культури доброчесності та поваги до верховенства права, необхідно створити ефективні механізми запобігання корупції та конфлікту інтересів, виявлення корупційних ризиків, що можуть виникнути в діяльності депутатів, посадових осіб, працівників місцевої ради; забезпечити своєчасне усунення умов та причин виникнення цих ризиків; запобігти порушенням етичних стандартів поведінки та організувати контроль за дотриманням правил доброчесності, об'єктивності, неупередженості, компетентності, ефективності й належного виконання особами положень і вимог, визначених нормативно-правовими актами, положеннями про структурні підрозділи, посадовими інструкціями тощо.

Метою прийняття цієї Антикорупційної програми є досягнення найвищого рівня ефективності у виконанні _____ сільською / селищною / міською радою та її виконавчих органів / _____ районною радою та її виконавчого апарату своїх функцій в інтересах територіальної громади за рахунок налагодження комплексної й дієвої системи, спрямованої на запобігання та протидії корупції, прозорості і підзвітності у своїй діяльності.

Антикорупційна програма поширюється на її учасників (далі – учасники Програми), якими є: голова, перший заступник, заступники голови, секретар, депутати, посадові особи та інші працівники _____ сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату.

Цілями цієї Антикорупційної програми є:

- ☒ **забезпечення** доброчесного виконання учасниками Програми своїх обов'язків;
- ☒ **формування** нетерпимості до недоброчесної та неетичної поведінки як з боку учасників Програми, так і зовнішніх заінтересованих сторін _____ ради;

✓ **налагодження** ефективної взаємодії між учасниками Програми та уповноваженою особою або підрозділом з питань запобігання та виявлення корупції (далі – Уповноважений);

✓ **підвищення рівня** обізнаності депутатів, посадових осіб, працівників місцевої ради з питань побудови доброчесної інституції, запобігання та виявлення корупції;

✓ **ідентифікація та мінімізація** корупційних ризиків, які виникають або можуть виникати у діяльності сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату;

✓ сільська / селищна / міська рада та її виконавчі органи / _____ районна рада та її виконавчий апарат **поділяє та застосовує** принципи антикорупційної політики, протиставляючи існуючим корупційним практикам більш зручні та законні способи задоволення потреб територіальної громади;

✓ **популяризація** культури викривання корупції;

✓ **попередження** вчиненню корупційних, пов'язаних з корупцією правопорушень та інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»;

✓ **інформування** про невідворотність кримінальної, адміністративної, дисциплінарної та/або цивільно-правової відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, порушення внутрішніх актів/документів антикорупційного спрямування, зокрема цієї Антикорупційної програми;

✓ **формування** нульової толерантності до корупції, утвердження культури доброчесності та поваги до верховенства права.

Учасники Програми **зобов'язуються** дотримуватися принципів доброчесності, правил етичної поведінки, а також міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, нормативно-правових та внутрішніх актів, що регламентують питання запобігання і протидії корупції, зокрема таких як:

- Закон України «Про запобігання корупції»;
- Конвенція ООН проти корупції, ратифікована Законом України від 18.10.2006 №251-V;
- Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією, ратифікована Законом України від 18.10.2006 № 252-V;
- Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією, ратифікована згідно із Законом України від 16.13.2005 № 2476-IV;
- Антикорупційна стратегія на 2021 - 2025 роки, затверджена Законом України від 20.06.2022 № 2322-IX;
- Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, затверджені наказом НАДС від 05.08.2016 року № 158 (у редакції від 28.04.2021 року № 72-21);
- Антикорупційна програма _____ ради;
- Статут територіальної громади;
- Кодекс етики депутатів та посадових осіб _____ ради;
- інші внутрішні акти _____ ради, що регламентують питання запобігання і протидії корупції.

_____ рада також очікує, що всі треті особи, які співпрацюють з радою, будуть керуватися принципами доброчесності та правилами етичної поведінки у будь-яких відносинах із радою.

_____ радою впроваджено заходи з поширення інформації антикорупційного спрямування, нормативно-правових актів, що регулюють діяльність органів місцевого самоврядування у сфері антикорупційної політики, запланованих заходів щодо запобігання проявам корупції у діяльності _____ сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату, здійснення моніторингу їх виконання.

Антикорупційна програма розміщується у постійному відкритому доступі на офіційному вебсайті _____ ради та є обов'язковою до виконання учасниками Програми.

II. ОЦІНЮВАННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ У ДІЯЛЬНОСТІ _____ РАДИ

Оцінювання корупційних ризиків у діяльності _____ сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату є одним із етапів підготовки Антикорупційної програми, що спрямований на виявлення найбільш вразливих до корупції функцій, процесів (підпроцесів), які мають місце під час здійснення депутатами, посадовими особами, працівниками місцевої ради своїх повноважень, а також причин і умов, що можуть сприяти вчиненню ними корупційного чи пов'язаного з корупцією правопорушення.

З метою підготовки Антикорупційної програми _____ ради, на виконання рішення _____ ради проведено оцінювання корупційних ризиків, відповідно до _____.

У зв'язку з цим, відповідно до рішення _____ ради сформовано Робочу групу з оцінювання корупційних ризиків (далі – Робоча група), затверджено Положення про неї та її персональний склад, складено План оцінювання корупційних ризиків та підготовки Антикорупційної програми (далі – План оцінювання). До складу Робочої групи увійшли: _____.

Оцінка корупційних ризиків у діяльності _____ сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату здійснювалась наступним чином:

- 1) прийнято** рішення про проведення оцінки корупційних ризиків;
- 2) утворено** Робочу групу;
- 3) складено** План оцінювання;
- 4) визначено** мету, обсяги і формат оцінювання корупційних ризиків (самооцінювання / зовнішнє оцінювання), строки (термін) проведення оцінювання корупційних ризиків;
- 5) проведено** вступний тренінг (навчання) членам Робочої групи;
- 6) визначено та впроваджено** способи і методи залучення внутрішніх та зовнішніх заінтересованих осіб для ідентифікації корупційних ризиків;

7) здійснено збір, систематизацію, комплексний аналіз та узагальнення отриманої інформації від внутрішніх і зовнішніх джерел для оцінки і визначення потенційно вразливих функцій, процесів та корупційних ризиків;

8) здійснено ідентифікацію і оцінку корупційних ризиків у діяльності сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / районної ради та її виконавчого апарату, та розроблено заходи впливу на них;

9) затверджено результати оцінки Робочою групою;

10) за результатами оцінювання корупційних ризиків **складено** Реєстр корупційних ризиків.

_____ рада оприлюднює у постійному відкритому доступі на офіційному вебсайті рішення ради про початок оцінювання корупційних ризиків, Положення про Робочу групу та її персональний склад і План оцінювання, а також контактну інформацію для взаємодії з громадськістю та засобами масової інформації не пізніше наступного робочого дня з моменту його прийняття.

III. НАВЧАННЯ ТА ЗАХОДИ З ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ПРОГРАМ АНТИКОРУПЦІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

З метою реалізації антикорупційної програми _____ рада забезпечує системне навчання депутатів, посадових осіб та інших працівників _____ сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату про обов'язковість дотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції», Антикорупційної програми та внутрішніх політик щодо декларування, дотримання етичної поведінки і доброчесності, повідомлення про конфлікт інтересів та механізми його врегулювання, формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень чи інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», управління корупційними ризиками, дотримання антикорупційних заборон та обмежень депутатами, посадовими особами, та працівниками місцевої ради.

Уповноважений визначає потреби, готує матеріали, організовує навчання та обирає формат проведення (онлайн або офлайн), за потреби залучаючи інші структурні підрозділи апарату місцевої ради. Навчання поєднує теорію й практику, спирається на реальні процеси роботи сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / районної ради та її виконавчого апарату, та підприємств, установ та організацій, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, а також передбачає обмін актуальними змінами законодавства й практичним досвідом між Уповноваженими.

_____ рада заохочує самоосвіту депутатів, посадових осіб, працівників місцевої ради через доступні ресурси, забезпечує розробку типових матеріалів. Щорічно всі посадові особи та працівники проходять базовий курс щодо програм антикорупційного спрямування. Результатом є поінформованість депутатів, посадових осіб та працівників _____ ради щодо інструментів управління корупційними ризиками та дотримання принципу нульової толерантності до корупції.

Окрему увагу _____ рада приділяє навчанню та підвищенню кваліфікації Уповноваженого. Високий професійний рівень Уповноваженого забезпечує засади якісної реалізації Антикорупційної програми та антикорупційного законодавства.

План навчальних заходів з питань запобігання та виявлення корупції затверджується додатком до Антикорупційної програми.

IV. МОНІТОРИНГ, ОЦІНКА ВИКОНАННЯ ТА ПЕРЕГЛЯД АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Моніторинг виконання Антикорупційної програми

Уповноважений щопівроку здійснює моніторинг виконання Антикорупційної програми.

Моніторинг виконання Антикорупційної програми полягає у зборі та аналізі інформації про повноту та своєчасність виконання заходів, передбачених Антикорупційною програмою, їх актуальність та відповідність середовищу _____ ради з метою контролю стану управління корупційними ризиками, виявлення та усунення недоліків у положеннях цієї Антикорупційної програми.

Під час моніторингу аналізується фактичний стан виконання кожного заходу впливу на корупційний ризик з урахуванням індикаторів виконання цих заходів впливу.

Керівники самостійних структурних підрозділів _____ сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату двічі на рік у термін до _____ та до _____ кожного календарного року надають Уповноваженому інформацію про стан виконання заходів впливу на корупційні ризики, за виконання яких вони є відповідальними.

Уповноважений аналізує та узагальнює отриману інформацію і готує звіт про стан виконання Антикорупційної програми, який надається голові _____ ради для прийняття рішень та розміщується на офіційному вебсайті _____ ради.

У разі незадовільного виконання заходів впливу на корупційні ризики чи виявлення недоліків у положеннях Антикорупційної програми до звіту надаються пропозиції щодо їх усунення та, за необхідності, проводиться додаткове оцінювання корупційних ризиків та перегляд Антикорупційної програми.

Результати моніторингу виконання кожного заходу впливу на корупційні ризики відображаються у Реєстрі ризиків та оприлюднюються на офіційному вебсайті _____ ради (у розділі «_____»).

Оцінка виконання Антикорупційної програми

Уповноважений здійснює оцінку виконання Антикорупційної програми з метою аналізу змін, досягнутих в управлінні корупційними ризиками, та формування пропозицій щодо подальшого удосконалення цього процесу.

Оцінка виконання Антикорупційної програми здійснюється у термін до 30 грудня останнього року, на який вона була затверджена шляхом встановлення результативності та ефективності її виконання.

Для здійснення оцінки виконання Антикорупційної програми Уповноважений має право одержувати від структурних підрозділів _____ сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату інформацію, залучати в установленому порядку експертів, проводити анкетування та інтерв'ювання депутатів, посадових осіб, працівників _____ сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату, інших осіб, які взаємодіяли з _____ радою.

Для встановлення ефективності виконання Антикорупційної програми визначається стан досягнення передбачених Антикорупційною програмою цілей на підставі таких індикаторів:

- зменшення кількості випадків вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень депутатами, посадовими особами, працівниками _____ сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату у порівнянні з періодом, не охопленим строком дії Антикорупційної програми;
- відсоток корупційних ризиків знижено / усунуто за результатами вжиття заходів впливу на них.

За результатами оцінки виконання Антикорупційної програми голові _____ ради подається звіт, який містить висновки щодо змін, досягнутих в управлінні корупційними ризиками та пропозиції до подальшого удосконалення цього процесу.

У разі встановлення невиконання або неналежного виконання Антикорупційної програми Уповноважений інформує про такі факти голову _____ ради для вжиття заходів реагування.

Звіт про результати оцінки виконання Антикорупційної програми розміщується на офіційному вебсайті _____ ради (у розділі «_____»).

Періодичний перегляд Антикорупційної програми

Антикорупційна програма переглядається в таких випадках:

- 1) зміни** у середовищі _____ ради (організаційній структурі, функціях та процесах);
- 2) внесення** до законодавства, в тому числі антикорупційного, змін, які впливають на діяльність _____ ради;
- 3) виявлення** за результатами моніторингу її виконання невідповідностей / недоліків у процесі управління корупційними ризиками;
- 4) ідентифікація** нових корупційних ризиків.

Антикорупційна програма може бути переглянута й з інших підстав за аргументованою пропозицією депутата, посадової особи чи працівника місцевої ради. Така пропозиція у вигляді проекту відповідних змін подаються Уповноваженому для розгляду на засіданні Робочою групою. Підготовлений проект змін до Антикорупційної програми подається на розгляд голові _____ ради та затверджуються рішенням ради.

Рішення про внесення змін до Антикорупційної програми доводиться до відома усіх депутатів, посадових осіб, працівників _____ сільської / селищної / міської ради та її виконавчих органів / _____ районної ради та її виконавчого апарату, розміщується у постійному відкритому доступі на офіційному вебсайті _____ ради.

ФУНДАЦІЯ
ІНСТИТУЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ

From
the People of Japan

**Примірна антикорупційна програма
місцевої ради, м. Київ. - 12 с.**